

Consumptief Krediet

Dat de rentetarieven het afgelopen jaar zijn gestegen, zal niemand zijn ontgaan. Invloeden van buitenaf, zoals de oorlog in Oekraïne en de covid-pandemie in China, zijn voor een belangrijk deel debet aan de stijgende prijzen, oftewel inflatie. Om de inflatie te remmen heeft de ECB de beleidsrente sinds vorig jaar al diverse keren verhoogd, met als gevolg dat ook de rentetarieven voor consumptieve financiering zijn gestegen. In dit Special Item is een groot deel van de aandacht gevestigd op de rentetarieven bij persoonlijke leningen (PL-en) en het verloop van deze tarieven gedurende de afgelopen jaren. Daarnaast zal kort worden stilgestaan bij het productaanbod en het minimale en maximale leenbedrag van PL-en in de afgelopen jaren. We beginnen zoals gebruikelijk met de MoneyView ProductRating.

ProductRatings **Persoonlijke Lening**

Bij het vaststellen van de ProductRating Prijs zijn 20 PL-en meegenomen in het onderzoek. Op peildatum 1 maart 2023 is voor deze kredieten gekeken naar de gemiddelde rentestand bij een leenbedrag van respectievelijk € 5.000,-, € 10.000,-, € 15.000,-, € 25.000,- en € 50.000,-. Om te voorkomen dat het een momentopname betreft, is onderzocht of producten zich gedurende de afgelopen tweeënehalf jaar, of sinds introductie, in de top van de markt hebben bevonden met hun tarief. Indien het rentetarief op basis van risk based pricing tot stand is gekomen, is de gemiddelde rente gehanteerd van het hoogste en laagste tarief. In het prijsonderzoek is gekozen voor een looptijd van 60 maanden.

Ten behoeve van de ProductRating Voorwaarden zijn 22 PL-en met elkaar vergeleken op basis van verschillende criteria uit de MoneyView ProductManager. In totaal gaat het om 48 kenmerken. Tijdens het onderzoek werd duidelijk dat de Persoonlijke Lening van Nationale-Nederlanden per 8 maart niet meer beschikbaar is. Dit product is dan ook niet meegenomen in de Prijs- en VoorwaardenRating. De 5-sterrenproducten zijn bij zowel de ProductRating Prijs als Voorwaarden op alfabetische volgorde gerangschikt.

★★★★★ PERSOONLIJKE LENING **PRIJS**

- **DEFAM** Persoonlijke Lening Premium
- **Freo** Persoonlijke Lening

★★★★★ PERSOONLIJKE LENING **VOORWAARDEN**

- **BNP Paribas** Persoonlijkste lening
- **ING** Persoonlijke Lening

Het **MPR-systeem** voor de ProductRating 'Voorwaarden' omvat een puntensysteem, waarbij individuele productcriteria een score tussen 1 en 5 punten krijgen toegekend. De score 3 staat hierbij voor marktconform, de scores 4 en 5 voor meer dan marktconform en de scores 1 en 2 voor minder dan marktconform. Op deze 'basisscores' wordt vervolgens een weging toegepast. Bij de vertaling van de MPR-scores naar de MoneyView ProductRating worden de aan elkaar gerelateerde productcriteria bij elkaar gevoegd tot samenhangende clusters. De individuele MPR-scores per cluster worden bij elkaar opgeteld, waarna er per cluster eveneens een weging is toegekend. De aldus ontstane gewogen scores per cluster worden bij elkaar opgeteld waarna er een puntentotaal per product ontstaat. Voor een overzicht van de wegingsfactoren zie www.specialitem.nl

ProductRatings **Toegelicht**

Er zijn twee PL-en niet meegenomen in de prijsanalyse, omdat ze beide een minimale looptijd van 121 maanden of langer kennen en er getoetst wordt op basis van een looptijd van 60 maanden. Het volledige geleende bedrag moet bij deze producten bovendien worden besteed aan een (duurzame) verbouwing van de eigen woning. Aangezien er ten opzichte van het vorige Special Item een jaar geleden diverse aanbieders en producten van de markt zijn verdwenen, zijn er dit jaar nog maar twee 5-sterrenproducten in plaats van drie.

Voor het vijfde jaar op rij heeft de Persoonlijke Lening Premium van Defam vijf sterren op Prijs behaald. Het andere 5-sterrenproduct is de Persoonlijke Lening van Freo. Deze PL is sinds de start van de ProductRatings in 2010 in de prijzen

gevallen. Zowel Defam als Freo hanteren een eensporig rentebeleid. Beide 5-sterrenproducten bevonden zich in de onderzochte periode in de top wat betreft de laagste gemiddelde rente. De GreenLoans Lening Premium van Defam en de Duurzame Persoonlijke Lening van SNS bieden momenteel een lagere rente dan de genoemde 5-sterrenproducten en bevonden zich in de onderzochte periode tevens in de top-3. Ondanks de lagere rentes, zijn deze producten niet gewaardeerd met vijf sterren op Prijs, omdat ze beide beperkende voorwaarden kennen. Zo zijn ze alleen geschikt voor de doelgroep huiseigenaren. Daarnaast geldt ook een specifiek leendoel. Het volledige geleende bedrag moet namelijk worden besteed aan verduurzaming van de eigen woning.

In tegenstelling tot de PrijsRating heeft er, vergeleken met een jaar eerder, bij de ProductRating Voorwaarden wel een wijziging plaatsgevonden. Net als bij de ProductRating Prijs geldt ook hier dat er nog maar twee 5-sterrenproducten zijn vanwege het afgenomen productaanbod. Na een afwezigheid van drie jaar is de Persoonlijke Lening van ING weer terug in de top. Daarnaast heeft de Persoonlijkste Lening van kredietverstrekker BNP Paribas Personal Finance voor de zesde maal op rij vijf sterren in de wacht gesleept. Beide 5-sterrenproducten onderscheiden zich doordat ze niet zijn gericht op een specifieke doelgroep en een generiek karakter hebben. De Persoonlijke Lening van ING kent een relatief laag minimaal leenbedrag en is 'soepeler'

met betrekking tot de eisen ten aanzien van de partner van de aanvrager. Zo kan het product nog altijd gesloten worden als de partner een negatieve BKR-registratie heeft (inkomen partner niet nodig) en is de partner niet verplicht medeschuldenaar. De Persoonlijkste Lening van BNP Paribas heeft ten opzichte van de andere producten meer flexibiliteit wat betreft de betalingsmogelijkheden van maandtermijnen. Zo kan de klant een eigen datum kiezen voor de betaling van de maandtermijnen. Dit kan elke dag van de maand zijn. Daarnaast bestaat de mogelijkheid de maandtermijn binnen het bestaande product te verhogen en is een combinatie mogelijk van een kortere looptijd en een lagere maandtermijn bij een extra aflossing.

Marktfeiten Toegelicht

Rentetarieven

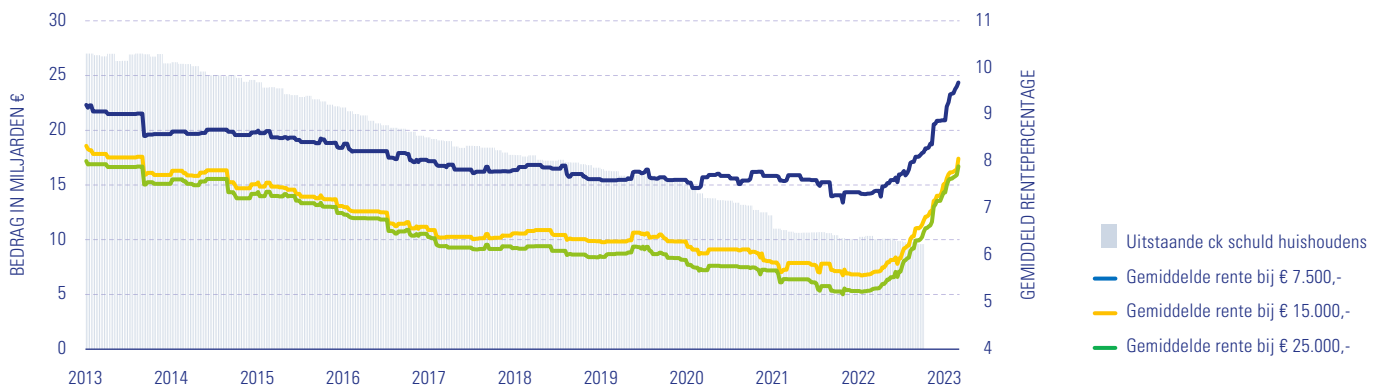
Er lijkt geen einde te komen aan de dalende trend met betrekking tot het uitstaan- de bedrag van consumptief krediet aan huishoudens. In de afgelopen 10 jaar is de uitstaande schuld met ruim 60% gedaald. Momenteel ligt de uitstaande schuld net onder de 10 miljard euro.

Bij de (gemiddelde) rentetarieven voor PL-en is, na jaren van dalingen, sinds de start van 2022 een opwaartse trend zichtbaar. Na jaren van relatieve rust aan het rentefront wordt 2022 gekenmerkt door een flinke toename in de hoeveelheid wijzigingen. In heel 2021 waren er slechts 36 rentewijzigingen. In het afgelopen

jaar is dit aantal ruim verdrievoudigd. De toename in het aantal rentewijzigingen zet zich ook voort in het eerste kwartaal van 2023, waarin op dit moment al 25 wijzigingen zijn geregistreerd.

In het afgelopen jaar waren er voornamelijk renteverhogingen. Dit is ook terug te zien in onderstaande figuur. Vergeleken met 1 maart 2022 is het gemiddelde tarief bij een saldo van € 15.000,- voor PL-en met een looptijd van 60 maanden met meer dan 40% gestegen tot 8,06%. Hiermee is het gemiddelde rentetarief nagenoeg gelijk aan het gemiddelde van 10 jaar geleden.

GEMIDDELDE RENTE PL EN GEMIDDELDE UITSTAANDE SCHULD CK, 2013-2023

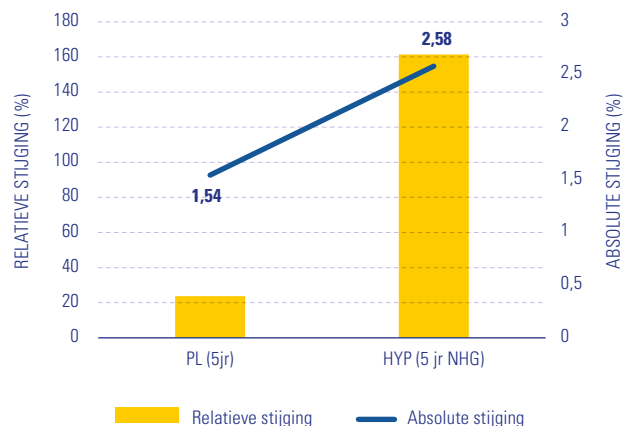

Bron: MoneyView en DNB

Het beeld van stijgende (gemiddelde) rentes na jarenlange daling is ook terug te zien bij diverse andere financiële retailproducten. Hypotheekrentetarieven bijvoorbeeld hebben, net als de PL-en, de weg naar 'boven' weten te vinden. Ook spaarrentetarieven zijn langzaam weer aan het stijgen. In tegenstelling tot hypotheekrentes en de rentetarieven van PL-en zijn de spaarrentes pas halverwege 2022 omhoog gegaan.

Toch zijn bij de productcategorieën, waarbij geld wordt geleend (hypotheek en consumptief krediet), behoorlijke verschillen zichtbaar in de mate van rentestijging. In de figuur hiernaast is, ten opzichte van 1 maart 2018, zowel de absolute als de relatieve stijging weergegeven van de vaste rentetarieven bij een PL met een looptijd van 60 maanden (en een leenbedrag € 15.000,-) en een hypotheek met een looptijd van 5 jaar met Nationale Hypotheek Garantie. Opvallend is vooral de relatief forse stijging van de hypotheekrentes in de onderzochte periode, die een stuk hoger is dan bij de PL-en. De huidige gemiddelde 5-jaars NHG hypotheekrente is, vergeleken met 1 maart 2018, ongeveer 160% gestegen tot 4,17%. In dezelfde periode is de gemiddelde rente voor een PL met een looptijd van 60 maanden om en nabij 25% toegenomen tot 8,06%. Wordt bij beide productcategorieën gekeken naar de absolute stijging in de onderzochte periode, dan is het verschil tussen beide kredietproducten ongeveer één procentpunt. Met andere woorden, de rentetarieven fluctueren bij PL-en veel minder dan bij hypotheek.

ABSOLUTE EN RELATIEVE STIJGING CONSUMPTIEF KREDIET EN HYPOTHEKEN, 2018 - 2023

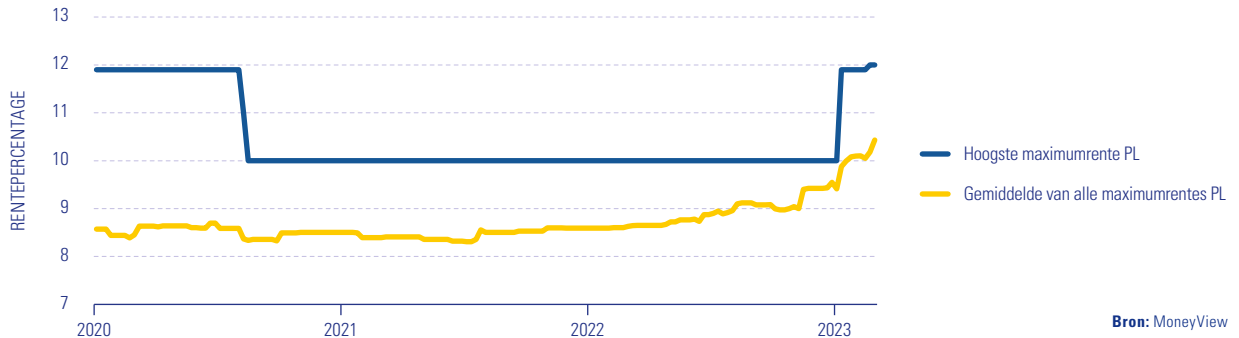
Bron: MoneyView

Maximale rente

De maximale rente die kredietverstrekkers aan hun klanten mogen doorberekenen, bestaat bij consumptief krediet uit de wettelijke rente plus een opslag. Vóór het uitbreken van de coronacrisis bedroeg deze maximale rente al meer dan 5 jaar 14% op jaarbasis. Dit percentage was opgebouwd uit de wettelijke rente van 2% en een opslag van 12%. Producten op basis van risk based pricing (RBP) kennen bij sommige leenbedragen maximale rentetarieven die in de buurt komen van die maximale kredietvergoeding. Doordat de coronacrisis bij een flink deel van de consumenten leidde tot een terugloop of wegvallen van inkomen, kwam er een

algemene oproep vanuit de markt om de rentetarieven in geval van roodstand (tijdelijk) te verlagen. Aangezien niet alle aanbieders hier gehoor aan gaven, werd in mei 2020 op landelijk niveau besloten de maximale kredietvergoeding te verlagen om consumenten in bescherming te nemen. Deze verlaging ging in augustus van dat jaar in. De opslag op de wettelijke rente werd tijdelijk verlaagd naar 8%, waardoor de maximale kredietvergoeding op 10% per jaar uitkwam. De aanbieders die RBP hanteerden en de maximale rente nog niet hadden verlaagd, deden dit in augustus 2020 alsnog (zie figuur).

MAXIMALE RENTE PL PERIODE 2020 - 2023

Vanaf 1 januari 2023 is het maximum weer omhoog gegaan van 10% naar 12% doordat de wettelijke rente werd verhoogd van 2% naar 4% en de opslag van 8% werd gehandhaafd. In de figuur is duidelijk te zien dat er meteen is gereageerd door de aanbieders op deze verhoging, het absolute maximale rentetarief werd bij diverse producten op basis van RBP verhoogd naar om en nabij het nieuwe maximum van 12%. Deze maximumtarieven gelden overigens niet voor alle leenbedragen, maar vaak alleen voor de wat lagere leenbedragen.

Voordat in mei 2020 werd besloten de maximale kredietvergoeding te verlagen, kende iets meer dan een derde van de aangeboden PL-en een maximale rente van

10% of hoger. Na de verhoging van de maximale vergoeding op 1 januari 2023, geldt dat bijna 60% van de PL-en op dit moment een maximale rente van 10% of hoger kent. In de figuur is ook te zien dat het gemiddelde van de maximale rente van alle aanbieders samen aan het einde van 2022 al steeds dichterbij de maximale toegestane kredietvergoeding kroop. In de laatste week van 2022 zat het gemiddelde van de maximumrente nog maar een half procentpunt onder het toegestane maximum. Na de verhoging van het maximum blijft ook het gemiddelde van de maximum rente stijgen. Dit is overigens in lijn met de stijging van de rentes in het afgelopen jaar.

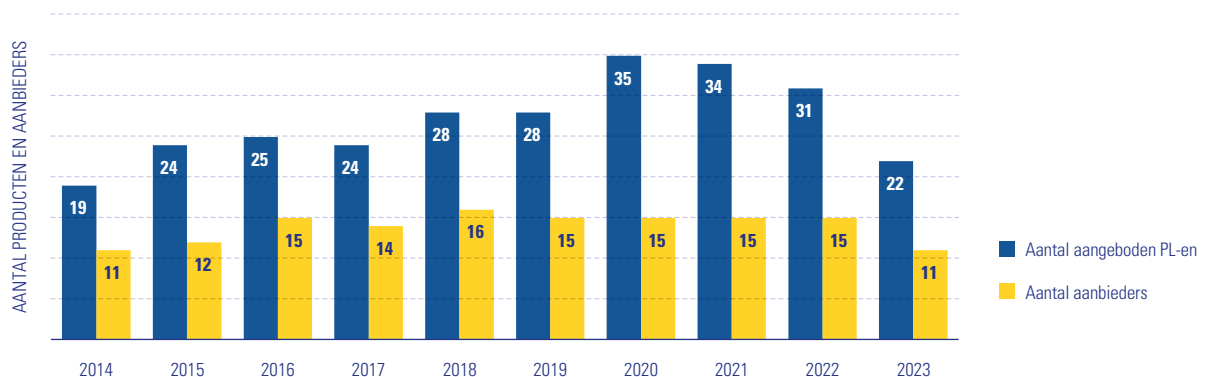
Trends en Productontwikkelingen Toegelicht

Aanbod consumptief krediet

Nadat de traditionele doorlopende kredieten (DK 's) vorig jaar al zijn verdwenen van de kredietmarkt en zijn vervangen door een kruising tussen PL en traditioneel DK, laat het aanbod PL-en de laatste paar jaar ook een dalende lijn zien. Niet alleen de hoeveelheid producten neemt af, ook het aantal aanbieders daalt gestaag. Een kleine 20 jaar geleden, gedurende de hoogtijdagen van de PL, waren er nog meer dan 30 verschillende kredietverstrekkers op de Nederlandse markt actief. Gezamenlijk boden ze bijna 40 PL-en aan. Inmiddels zijn er nog 11 aanbieders op

de markt. In de afgelopen jaren fluctueerde dit aantal tussen 11 en 16 aanbieders. De fluctuatie in het aantal producten is in deze periode echter aanzienlijk groter. In 2014 werden 19 PL-en aangeboden en in 2020 bijna twee keer zoveel. Deze groei is vooral tot stand gekomen door de steeds verdere toespitsing op specifieke doelgroepen en/of specifieke bestedingsdoelen. Leningen gericht op senioren, huiseigenaren en zelfstandigen kwamen steeds vaker voor, net als lenen voor (duurzame) verbouwingen. Ondanks de snelle groei tot 2020, is hierna toch ook weer een duidelijke daling zichtbaar (zie figuur).

AANTAL AANBIEDERS EN AANGEBODEN PL-EN (PER 1 MAART)

Ten opzichte van vorig jaar is zowel het aantal aanbieders als PL-en flink afgenomen. Dit komt met name doordat Interbank, een van de grootste intermediaire aanbieders van consumentenleningen in Nederland, en zusterlabel Findio van het toneel zijn verdwenen. Het Franse Crédit Agricole Consumer Finance (CA CF NL), waar beide labels onderdeel van zijn, heeft haar activiteiten in Nederland in zijn

geheel stopgezet. Daarnaast is Rabobank afgelopen jaar gestopt met het aanbieden van PL-en. Dit laten ze inmiddels volledig over aan hun online dochter Freo. Tot slot heeft ook Nationale-Nederlanden recentelijk haar consumptief krediet activiteiten gestaakt op de Nederlandse markt. Door het verdwijnen van deze aanbieders is het productaanbod met bijna een derde afgenomen.

Leenbedrag PL

De maximale leencapaciteit van een consument is afhankelijk van verschillende factoren, zoals (onder andere) het inkomen, de leeftijd, het dienstverband, de gezinssituatie en de woonsituatie van de aanvrager. Op basis van de verschillende factoren stelt de kredietverstrekker een risicoprofiel op en bepaalt aan de hand daarvan of, en hoeveel, de aanvrager kan lenen en tegen welke voorwaarden. Zo kent elke PL een minimum en een maximum wat betreft het te lenen bedrag. Dit varieert per kredietverstrekker. Afgelopen 10 jaar ligt het maximaal te lenen bedrag bij het overgrote deel van de aanbieders op € 50.000,- of € 75.000,-. De laatste paar jaar zijn er slechts enkele producten op de markt waarbij het maximale leenbedrag hiervan afwijkt.

Wordt gekeken naar het minimale leenbedrag, dan valt op dat dit in de loop van de jaren iets is gedaald. Tien jaar geleden lag het laagste minimum op € 2.500,- en inmiddels is dit gedaald tot € 1.000,-. Ook het aantal verschillende minimale leenbedragen is veranderd in de afgelopen tien jaar. In 2013 waren er slechts twee smaken verkrijgbaar, een minimum van € 2.500,- of € 5.000,-. In de jaren die volgden, liep de minimuminleg steeds verder uiteen. In 2021 werd een hoogtepunt bereikt. Er bestonden toen acht verschillende minima uiteenlopend van € 500,- tot

€ 20.000,-. Op dit moment ligt het hoogste minimale leenbedrag op € 10.000,-. Er zijn vijf PL-en waarbij dit het geval is. Bij de helft van de 22 verkrijgbare producten bedraagt het minimale leenbedrag € 5.000,-. Van de zeven PL-en die zich op de doelgroep huiseigenaren richten, is de minimale kredietlimiet veelal € 5.000,- of hoger. Uitzondering hierop zijn de twee producten waarbij het volledige leenbedrag moet worden besteed aan verduurzaming van de eigen woning. Voor deze producten ligt de minimale inleg wat lager, namelijk op € 2.500,-.

LEENBEDRAGEN 2023

Minimum leenbedrag	Aantal PL-en	Maximum leenbedrag	Aantal PL-en
€ 1.000,-	1	€ 35.000,-	1
€ 2.500,-	5	€ 40.000,-	1
€ 5.000,-	11	€ 50.000,-	5
€ 10.000,-	5	€ 60.000,-	1
		€ 75.000,-	14

Bron: MoneyView

Weet waar u staat met uw Consumptief Krediet

Met de MoneyView ProductManager bepaalt u moeiteloos uw marktpositie

KLIK HIER VOOR EEN GRATIS TESTACCOUNT

MoneyView

Special Item **Agenda**

APRIL: **REIS- EN CARAVANVERZEKERINGEN**

>> [Klik hier](#) voor de kenmerken en voorwaarden van de MoneyView ProductRating Reis- en Caravanverzekeringen 2023

MEI: **BELEGGINGSREKENINGEN**

>> [Klik hier](#) voor de kenmerken en voorwaarden van de MoneyView ProductRating Beleggingsrekeningen 2023

www.moneyview.nl
info@moneyview.nl
 +31(0)20-626 85 85